

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Folketingets Retsudvalg

Sagsnr.
2018 - 2616

Doknr.
578370

Dato
13-06-2018

Folketingets Retsudvalg har d. 2. maj 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 705 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Spørgsmål nr. 705:

”Vil ministeren oplyse, om der foreligger ensartede retningslinjer, bl.a. i forhold til politianmeldelse, hvis personalet på diverse institutioner er bekendte med, at en ung bærer kniv, udøver vold mod personale eller andre unge, eller begår hærværk?”

Svar:

I forlængelse af mit foreløbige svar følger her min endelige besvarelse:

Jeg forstår, i forlængelse af udvalgets samtidige spørgsmål SOU alm. del - spørgsmål 703, spørgsmålet sådan, at det vedrører både opholdssteder og døgninstitutioner for børn og unge efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, og indkvarteringssteder m.v. efter udlændingeloven.

Børne- og Socialministeriet har ikke oplysninger om eventuelle retningslinjer på opholdssteder og døgninstitutioner efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, for politianmeldelse, hvis personalet på institutionerne er bekendte med, at et anbragt barn eller ung bærer kniv, udøver vold mod personalet eller andre børn og unge eller begår hærværk.

Personalet på opholdssteder og døgninstitutioner efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, har en række indgrebsmuligheder efter lov om voksenansvar, når betingelserne herfor er opfyldt.

Efter voksenansvarslovens § 16, stk. 1, kan lederen af et opholdssted eller en døgninstitution eller den, der bemyndiges dertil, uden retskendelse beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af et anbragt barns eller en ungs person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages.

Det kan f.eks. være, hvis der mangler skarpe genstande i opholdsstedets eller døgninstitutionens køkken eller værksted.

Lederen af opholdsstedet eller døgninstitutionen eller den, der bemyndiges dertil, kan endvidere uden retskendelse beslutte at tage effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse, i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, jf. voksenansvarslovens § 16, stk. 4.

På sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, er der endvidere en udvidet adgang til undersøgelse af person eller opholdsrum, jf. voksenansvarslovens § 16, stk. 2-3.

Herudover kan personalet på opholdssteder og døgninstitutioner efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, anvende fysisk magt og afværgehjælp når betingelserne i voksenansvarslovens §§ 8 og 9 er opfyldt.

Personalet kan således kortvarigt fastholde og føre et barn eller en ung væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at barnet eller den unge ødelægger eller beskadiger ting i et ikke ubetydeligt omfang, jf. voksenansvarslovens § 8.

Personalet kan ligeledes fastholde eller føre et barn eller en ung til et andet opholdsrum, når barnet eller den unge udviser en adfærd, der er til fare for barnet eller den unge selv, personalet eller andre, der opholder sig på anbringelsesstedet, jf. voksenansvarslovens § 9. Det kan f.eks. være i situationer, hvor barnet eller den unge truer med eller udøver vold over for den ovenfor nævnte gruppe.

Reglerne er nærmere uddybet i vejledning om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Indkvarteringssteder efter udlændingeloven hører under udlændinge- og integrationsministerens ressort, og Børne- og Socialministeriet har derfor anmodet Udlændinge- og Integrationsministeriet om bidrag til besvarelsen. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

"1. Udlændingestyrelsen er ansvarlig for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for asylansøgere mv., jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. I praksis driver en række indkvarteringsoperatører asylcentrene på vegne af styrelsen. Driften er reguleret i årlige operatørkontrakter mellem Udlændingestyrelsen og indkvarteringsoperatørerne, hvoraf det fremgår, hvilke opgaver operatørerne skal udføre. Operatørkontrakterne er tilgængelige på www.nyidanmark.dk.

Udlændingestyrelsen kan bekræfte, at der for indkvarteringssteder for asylansøgere mv., jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, findes ensartede retningslinjer for operatørernes politianmeldelse af kriminalitet eller mistanke om kriminalitet.

Det fremgår således af operatørkontrakterne, at der er nultolerance over for enhver form for kriminalitet og uhensigtsmæssig adfærd på indkvarteringsstederne, som operatørerne driver. Det betyder, at operatørerne skal anmelde alle former for kriminalitet og mistanke om kriminelle forhold til det lokale politi, ligesom operatørerne skal underrette det lokale politi om enhver mistanke om radikaliserings blandt beboere eller udefrakommende personer, som opsøger asylcentrene.

2. Det fremgår også af operatørkontrakterne, at operatørerne har pligt til hurtigst muligt og uden ugrundet forsinkelse at indberette alle former for kriminalitet og alvorlige hændelser på indkvarteringsstederne til Udlændingestyrelsen under den såkaldte indberetningsordning.

Indberetningspligten omfatter mistanke om radikaliserings, chikane, hærværk, tyveri, brandstiftelse, seksuelle krænkelser og vold og trusler, magtanvendelse samt andre alvorlige konflikter m.v. De nævnte forhold skal indberettes til Udlændingestyrelsen, uanset, om de er rettet mod beboere på centret, mod personalet eller mod andre personer, som opholder sig på eller besøger indkvarteringsstederne. Det skal fremgå af en indberetning til styrelsen, om forholdet tillige er politianmeldt.

Når Udlændingestyrelsen modtager en indberetning, vurderer styrelsen bl.a., om der er behov for opfølgning. Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at indberetningen indeholder oplysninger om kriminalitet eller mistanke om kriminelle forhold, og det fremgår af indberetningen, at forholdet ikke er politianmeldt, anmoder styrelsen operatøren om at politianmelde forholdet.

Endelig fremgår det af operatørkontrakterne, at operatørerne skal fastsætte interne procedurer for kvalitetssikring og håndtering af og opfølgning på indberetninger. Operatørerne skal i den sammenhæng være opmærksom på eventuelle mønstre og tendenser i de episoder, der indberettes.

3. Hvis operatøren bliver bekendt med, at en uledsaget mindreårig beboer bærer kniv, skal operatøren vurdere, om der skal ske politianmeldelse for mistanke om kriminelle forhold. Derudover kan operatøren uden retskendelse beslutte at tage kniven i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Operatøren kan endvidere uden retskendelse beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af en uledsaget mindreårig udlændings person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen er i besiddelse af effekter – fx en kniv – som medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages. Der henvises til udlændingelovens § 62 i, stk. 1 og 2.

Hvis operatøren bliver bekendt med, at en voksen beboer bærer kniv, skal operatøren vurdere, om der skal ske politianmeldelse for mistanke om kriminelle forhold. Derudover kan operatøren anmode politiet om at vurdere, om politiet har hjemmel til at konfiskere kniven af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

4. Udlændingestyrelsen fører tilsyn med operatørernes opgavevaretagelse, herunder operatørernes håndtering af nultolerancen og indberetningsordningen.

Tilsyn med operatørernes håndtering af nultolerancen og indberetningsordningen kan fx ske ved, at Udlændingestyrelsen undersøger, om alle indberetninger fra et indkvarteringssted i en given periode er håndteret korrekt af operatøren, herunder politianmeldt i det korrekte omfang. Herefter udfører styrelsen fagligt besøgstilsyn på indkvarteringsstedet, hvor styrelsen sammenholder indberetningerne med indkvarteringsstedets egne notater, døgnrapporter eller lignende for den givne periode med henblik på at kontrollere, at alle forhold omfattet af nultolerancen og indberetningspligten er henholdsvis politianmeldt og indberettet til styrelsen.”

Med venlig hilsen
Mai Mercado